

XIRFADAHA MUHIIMKA AH EE
BOOQASHADA GURIGA EE GOBOLKA
WASHINGTON

**XIRFADAHA MUHIIMKA
AH EE LOO BAAHAN
YAHAY EE BOOQDAHA
GURIGA**

XIRFADAHA MUHIIMKA AH EE BOOQASHADA GURIGA EE GOBOLKA WASHINGTON
XIRFADAHA MUHIIMKA AH EE LOO BAAHAN YAHAY EE BOOQDAHA GURIGA

Tusmada Nuxurada

Hordhaca [3](#)

Nidaamka Horumarka [5](#)

Hagaha Isticmaalka [5](#)

Qaamuuska Ereyada Muhiimka ah [6](#)

Qaab-dhismeedka Kartida iyo Maaraynta [8](#)

Sfooyinka Booqdaha Guriga..... [9](#)

Xirfadaha Muhiimka ah ee Loo Baahan yahay ee Booqdaha Guriga..... [10](#)

1. [Aagga Xirfadaha: Kala duwanaanshaha, Sinnaanta, Ku darida iyo Ka mid Ahaanshaha Xidhiidhka Wax ku Oolka ah ee Qoysaska](#) [11](#)

2. [Aagga Xirfadaha: Hirgelinta Wax Ku oolka ah ee Booqashada Guriga](#) [13](#)

3. [Aagga Xirfadaha: Xidhiidhka Waalidka iyo Ilmaha](#) [16](#)

4. [Aagga Xirfadaha: Korriinka Dhallaanka iyo Carruurnimada Hore](#) [18](#)

5. [Aagga Xirfadaha: Qaababka Isbeddelka Xidhiidhka Qoyska](#) [21](#)

6. [Aagga Xirfadaha: Caafimaadka iyo Fayoqabka Qoyska](#) [23](#)

7. [Aagga Xirfadaha: Horumarka iyo Hirgelinta Joogtada ah](#) [26](#)

8. [Aagga Xirfadaha: Agabyada Bulshada iyo Taageerada](#) [28](#)

Mahada-naqa [31](#)

Tixraacyada [32](#)

XIRFADAHA MUHIIMKA AH EE BOOQASHADA GURIGA EE GOBOLKA WASHINGTON

XIRFADAHA MUHIIMKA AH EE LOO BAAHAN YAHAY EE BOOQDAHA GURIGA

HORDHACA

Ku soo dhawoow Xirfadaha Muhiimka ah ee Adeegyada Kormeeraha Barnaamijka Booqashada Guriga oo ay sameeyeen in ka badan 350 ee Booqdayaasha Guriga, Kormeerayaal, iyo hogaamiyayaasha barnaamijka ku salaysan bulshada kuwaas oo ka go'an inay taageeraan oo qoysaska Washington adeegyo booqasho guriyeed.

Laba sano ka dib abuuritaankeeda, laba qaybood oo xirfadeed oo gaar ah ayaa diyaar u ah in la isticmaalo, la tijaabiyo, oo loo habeeyo kuwa maalin kasta la shaqeeya qoysaska. Hal qayb oo ka mid ah xirfadda ayaa waxaa loogu talagalay doorka Booqdaha Guriga, midna waa doorka Kormeeraha Booqashada Guriga. Qayb kasta oo ka mid ah xirfadaha asaasiga ahi waxay diiradda saaraysa inay dhammaystirto, xoojiso, oo ay ixtiraamto talooyinka iyo kartida ay sameeyeen hay'adaha dawladda iyo kuwa qaranku ee wakhti xaadirkan. Kuwaas waxaa qayb ka ah laakiin aan ku xaddidnayn: Washington State Department of Children, Youth and Families: [Xidhiidhka ku salaysan xirfadda kuwaas oo lagu taageerayo Ka qaybgalka qoyska](#); Machadka Horumarinta Xirfadlayaasha Taageerada Qoyska: [Hab-raaca Taageerada Qoyska ee Xirfadda ee Qaran](#); Shabakadda Adeegyada Booqashada Guriga ee Heer Qaran [Dardargelinta Howlaha Sinnaanta Jinsiga](#), iyo wax kaloo badan.

Abuuritaanka Adeegyada Nuhimka ah ee Booqashada Guriga ee Gobolka Washington ayaa u ogolaatay shaqaalaha booqashada guriga ee Washington inay ku dhisaan agabyadan aasaasiga ah waayo-aragnimadooda iyo aragtida guud ee bulshooyinka Washington halka ay kula shaqaynayaan qoysaska. Natijoyinku ka dhalatay ayaa ah xirfadda muhiimka ee lagu qeexay sida, "ay leeyihiin," oo lagu qoray codka Booqdayaashada iyo Kormeerayaasha Guriga ee gobolka Washington.

Haddii aad qabto su'aalo ku saabsan aqoonta aasaasiga ah, macluumaad ku saabsan habraaca horumarinta, iyo khayraad dheeraadka ah oo lagu taageero ku dhaqanka kartida, fadlan booqo webseexa Waxbarashada Caruurnimada Hore oo ah <https://www.startearly.org/where-we-work/washington/home-visiting-core-competencies/> ama iimayl u dir hvstart-earlywa@startearly.org

XIRFADAHA MUHIIMKA AH EE BOOQASHADA GURIGA EE GOBOLKA WASHINGTON

XIRFADAHA MUHIIMKA AH EE LOO BAAHAN YAHAY EE BOOQDAHA GURIGA

ASALKA

Shaqada Xirfadda leh Washington waxay ku bilaabatay hindise ay 2020 bilaabeen Guddiga La-talinta Xirfadda Muhiimka ee Booqashada Guriga ee Gobolka Washington (Guddiga La-talinta). Waxaa Guddiga La-talinta uu ka koobnaa maal-galiyeyaal iyo wakiillo ka socda hay'adaha taageera shabakadaha kala duwan ee Washington ee barnaamijyada iyo adeegyada booqashada guriga ee taageerada carruurnimada. Waxay Washington rabtay inay horumariso xirfadaheeda booqashada muhiimka ah ee guriyaheeda si ay:

- U qeexo sinnaanta booqashada guriga ee Washington oo ay u muujiso sida loo sameeyo.
- U siiso qoysaska Washington siisaa dammaanad tayo sare leh iyo adeegyo joogto ah oo ay bixiyaan Booqdayaasha Guriga ee aqoonta iyo xirfadda leh.
- U qeexo xirfadaha, meelaha aqoonta, iyo xirfadaha ay ka siman yihiin guud ahaan shaqaalaha booqashada guriga ee kala duwan ee Washington.
- U xaqiijiso faa'iidooyinka xirfadaha asaasiga ah ee Washington, sida lagu qeexay [Shanta Hab ee lagu Xoojiyo Shaqaalaha Booqashada Guriga iyadoo la Icticmaalayo Xirfaddaha Muhiimka ah](#):
 - Booqdayaasha guriga waxay u isticmaali karaan xirfadaha muhiimka ee is-qiimaynta.
 - Maamulayaasha Barnaamijka Booqashada Guriga waxay isticmaali karaan xirfadaha asaasiga ah si ay u horumariyaan sharraxaadaha shaqada, tababarrada, iyo horumarinta xirfadaha.
 - Ururada tababarka waxay isticmaali karaan xirfadaha asaasiga ah si ay u qaabeeyaan fursadaha waxbarashada.
 - Machadyada tacliinta sare waxay isticmaali karaan xirfadaha asaasiga ah si ay u dejiyaan manhajka barnaamijka iyo koorsooyinka la xiriira.
 - Goboladu waxay isticmaali karaan xirfadaha asaasiga ah si ay u wadaan bixinta adeegyada booqasho guriga oo tayo sare leh ee guud ahaan wakaaladaha deegaanka.

Waxaa Guddiga La-talinta haga qiyamka in kuwa sida tooska ah ula shaqeeya qoysaska (Boqdayaasha Guriga ee firfircoon, Kormeerayaasha, iyo khubarada takhasuska leh) ay hayaan aqoonta iyo khibrada ku saabsan sida adeegyo booqasho guri oo waxtar leh loogu taageero qoysaska. Intaa ka dib, Start Early Washington ayaa hawl galisay shaqaalaha booqashada guriga ee Washington si loo hubiyo in goobta lafteedu ay go'aamin doonto habka, adeegga, iyo hirgelinta laba qayboodka oo gaarka aheo xirfadda asaasiga ah, mid loogu talagalay Booqdaha Guriga iyo mid loogu talagalay Kormeerayaasha.

XIRFADAHA MUHIIMKA AH EE BOOQASHADA GURIGA EE GOBOLKA WASHINGTON

XIRFADAHA MUHIIMKA AH EE LOO BAAHAN YAHAY EE BOOQDAHA GURIGA

NIDAAMKA HORUMARKA

Hadaf ayaa loo dejiyay xirfadaha muhiimka in 85% uu ka kooban yahay nuxurka lagu dabaqi doono shaqada Booqdaha Guriga iyo Kormeere kasta iyadoon loo eegin adeegga booqashada guriga ee korriinka carruurnimada hore ama qaabka barnaamijka la hirgeliyay. Si loo gaaro heerkan dhaqangelinta joogtada ah ee adeegyada booqashada guriga ee Washington, xirfadlayaasha ayaa marka hore la waydiiyay sida ay u doonayaan inay uga qaybgalaan nidaamka. Iyada oo ku saleysan jawaab-celinadda, fursado kala duwan ayaa la abuuray si loo kobciyo khibradda, waayo-aragnimada nolosha iyo aragtiyaha kala duwan. Xeeladaha ka-qaybgalka shaqada waxaa ka mid ah "kulammo dhegeysi iyo barasho ah," sahanno, kooxo dhaqamo gaar ah iyo laba kooxood oo wax qoris. Booqdayaasha Guriga, Kormeerayaasha iyo khabiirada habraaca ayaa si mutadawacnimo ah ugu hawlanaa diyaarinta kooxaha si ay u abuuraan, wax uga beddelaan, oo ay u ansixiyaan nooca xirfadda ee hadda jirta. Waxaa su'aalahooda, fikradahooda iyo walaacyadooda ay qabaan looga hadlay qaybta Su'aalaha Inta badan lais weydiiyo (FAQS) oo waxay qayb ka yihiin qorshayaasha hirgelinta iyo hagidda adeegsiga xirfadda.

Waxaa kooxaha qoritaanka udub dhexaad u ah sinnaanta sida mabda'a hagaya, iyo guud ahaan Shaqaalaha adeegyada booqashada guriga ee Washington ayaa lagu casuumay inay ka qaybqaataan nidaamka si loo hubiyo in xirafadooda ay ku wargeliyeen, wakiilna ka yihiin, waayo-aragnimada hodanka ah ee shaqaalaha ee u adeegaya qoysaska kala duwan. Waxaa marxalad kasta ee horumarinta xirfadda ka mid ah habab lagu hubinayo sinnaanta, matalaadda gobolka oo dhan, iyo tixraaca noocyada kala duwan ee adeegyada booqashada guriga ee laga bixiyo gobolka. [Naqshadda Xoriyadda](#) maskaxda, hababka, dhaqamada, iyo su'aalaha ayaa si joogto ah loo isticmaalay si loo hubiyo in go'aamada ku lug leh horumarinta xirfadda ay horseedaan sinnaanta habka iyo alaabta labadaba.

HAGAHA ISTICMAALKA

Iyadoo isticmaalka ugu wanaagsan ee "daabacaadda koowaad" ee xirfadaha asaasiga ah ay wakhti ka dib ogaan doonaan Booqdayaasha Guriga iyo Kormeerayaasha, waxaa jira meelo badan oo lagu aqoonsaday goobta sida loo isticmaali karo iyo sida loo baahan yahay in loo isticmaalo. Tusaale ahaan, waxay shaqaalaha sheegeen inay doonayaan inay u adeegsadaan xirfadda is-qiimaynta, qorshaynta horumarinta xirfadeed ee shakhsi ahaaneed, ogeysiinta sharraxaadda shaqada, iyo qorista iyo shaqaa laysiinta adeegyada Booqdayaasha iyo Kormeerayaasha Guriga ee cusub. Sidoo kale, Booqdyaal iyo Kormeerayaal badan oo Guri ayaa wadaagay laba rajo: in xirfada muujin doono dheeridda iyo baaxadda khibradda looga baahan yahay shaqadooda ee qoysaska iyo in loo isticmaalo in lagu wargeliyo dadaallada u doodista si loo kordhiyo loona horumariyo sinnaanta mushaharka ee guud ahaan shaqaalaha booqda guryaha.

Dib u eegis ayaa loo baahan doonaa iyadoo lagu salaynayo sida xirfadda asaasiga ah loo isticmaalo muddo ka dib; Sidaa darteed, talooyinka socda iyadoo la adeegsanayo fikradaha la wadaago iyo jawaab celinta ay wadaagaan xirfadlayaasha ayaa la taageeraya.

XIRFADAHA MUHIIMKA AH EE BOOQASHADA GURIGA EE GOBOLKA WASHINGTON

XIRFADAHA MUHIIMKA AH EE LOO BAAHAN YAHAY EE BOOQDAHA GURIGA

[Waxay Kooxda Booqashada Guriga ee ururka Start Early Washington](#) isticmaali doontaa Xirfadaha Muhiimka ah ee Booqashada Guriga ee Gobolka Washington si ay "xidhiidh u samayso" kaas oo u dhexeeya xirfadda iyo fursadaha tababarka ee Booqdayaasha Guriga iyo Kormeerayaasha si kor loogu qaado tayada sare iyo nidaam guri booqasho oo siman.

Waxaa Adeegyada Muhiimka ee Booqashada Guriga ee Gobolka Washington loogu talagalay sida hage si ay u taageeraan horumarinta goobta booqashada guriga habab loo siman yahay oo loo dhisay si loo taageero qoysaska kala duwan ee Washington. Waa inaan loo isticmaalin in mas'uuliyadaha lagu daro sharraxaadda shaqada (oo horeba u ballaaran) ama kordhinta shuruudaha shaqada ama shahaadooyinka taas oo sii kordhnaysa farqiga jinsiyadeed ee u dhexeeya shaqaalaha iyo qoysaska helaya booqashooyinka guriga. Sidaa darteed, waxaa dhammaan kuwa akhriya oo isticmaala Adeegyada Muhiimka ee Booqashada Guriga ee Gobolka Washington laga codsanayaa inay ixtiraamaan yoolalka aasaasiga ah, rajada iyo walaaca shaqaalaha ee ku lug lahaa horumarkooda.

QAAMUUSKA SHURUUDAHA MUHIIMKA AH

Waxay xirfadlaha iyo khabiirka moodeellka ee kooxda qorista si feker ah u doorteen shuruudaha la isticmaalay inta lagu jiro xirfadda la xiriirta booqashada guriga iyo doorka qoyska. Waxaa erayada Booqdaha Guriga iyo Kormeeraha loola jeedaa qof kasta oo qabta hawlaha Booqdaha Guriga ama ah Kormeeraha Booqdayaasha Guriga iyadoon loo eegin magaca shaqada ee ururkoodu u xilsaartay. Ujeedooyinka horumarinta xirfadda owgeed, "shaqaalaha" waxa ku jira Booqdayaasha Guriga iyo Kormeerayaasha.

Marka la eego kala duwanaanshaha siyaabaha dadka waaweyn ee guriga ay isu aqoonsadaan oo ay u magacaabaan doorkooda ku aadan xidhiidhka ubadka, erayada soo socda ayaa loo tixgaliyay inay yihiin kuwa ugu ixtiraamka badan oo ay ku jiraan daryeelayaasha (marka laga reebo waalidiinta). Waalid/daryeele bixiye waxa loola jeedaa kuwa xidhiidh waalid ama daryeel ah la leh ilmaha (marka loo eego "hooyada" iyo "aabaha"). "Waalidka/daryeel bixiyayaha" iyo "ilmaha" ayaa la isticmaalaa inta lagu jiro xirfadda, inkastoo booqashada guriga ay ku jiri karaan waalidiin/daryeel bixiyeyaal iyo caruur badan.

XIRFADAHA MUHIIMKA AH EE BOOQASHADA GURIGA EE GOBOLKA WASHINGTON

XIRFADAHA MUHIIMKA AH EE LOO BAAHAN YAHAY EE BOOQDAHA GURIGA

Liiska soo socda ee ereyada muhiimka ah ayaa la bixiyaa si ay u bixiso taageero faham qoto dheer ah oo ku saabsan xirfadda asaasiga ah ee looguma talagalin inay noqoto liis dhamaystiran.

Sifooyinka waa dabeecadaha qofka, sifooyinkiisa, waxa uu aaminsan yahay, iyo qiyamka qofka.

Xirfadda Asaasiga ah waa isku darka guud ee ficilada muuqda, aqoonta, iyo sifooyinka lagama maarmaanka u ah in lagu qabto hawl weyn ama howsha ee goobta shaqada.

Sinnaanta "waxa loola jeedaa cadaalada iyo xaqsoorka oo waxayna ka duwantahay sinnaanta: Halka sinnaantu ay ka dhigan tahay in dadka oo dhan ay isku mid yihiin, sinnaantu waxay ka dhigan tahay in la aqoonsan yahay in dhammaanteen aan isku meel ka soo wada jeedno, waana in aan qirno in kala duwanaanshiyaha ay tahay si loo saxo isu-dheellitir la'aanta bulshada. ([Qeexida Sinnaanta](#)) "Nidaamka socda wuxuu nooga baahan yahay inaan aqoonsano oo aan ka gudubno caqabadaha ula kac ah iyo kuwa aan ula kac ahayn ee ka dhasha eexda ama qaabdhismeedka nidaamka." ([Agabyada Ka-hortagga Cunsuriyadda | Xafiiska Kala Duwanaanshaha, Sinaanta iyo Ka mid noqoshada](#))

Dhibaatooyinka taariikhiga ah waxa loola jeedaa dhaawacyada iyo kuwa badan ee wakhti iyo jiilalka; waa waayo-aragnimada, jiilasha badan ee dhaawaca shucuureed iyo maskaxeed ee koox dad ah iyo faracooda kuwaas oo wadaaga aqoonsi, xiriir, ama xaalad. ([Waxaa laga soo xigtay Mohatt, N.V., Thompson, A.B., Thai, N.D., & Tebes, J. K. \(2014\) Dhaawacyada taariikheed sida sheeko dadweynneed: Dib u eegis fikradeed ah oo ku saabsan sida taariikhdu u saamayso caafimaadka maanta.](#))

Booqashada guriga waxa ku jira adeegyada mutadawacnimada ee, degdeg ah, wakhtiga dheer ah oo la siiyo waalidiinta iyo daryeelayaasha carruurta leh (umusha ka hor ilaa da'da 5) qof ahaan (inta badan halka qoysku ku nool yahay) iyo dhab ahaan - fulinta moodooyinka iyo adeegyada lagu ansixiyey shuruudo kala duwan (laga bilaabo qaabaynta bulshada ilaa caddaynta).

Nidaamka barbar socodka waxa uu qeexayaa "shabakadda xidhiidhka ee ka dhexeeya kormeeraha, kormeerayaasha, qoysaska, iyo carruurta." Tusaale ahaan, khibradda xubinta shaqaalaha ee "kormeerahooda uu saamayn kartaa [sida] ay ula falgalaan qoyska. Taa baddalkeeda, [sida] qofka shaqaaluhu ula falgalo ilmaha, waalidka, ama saaxiibka shaqada ayaa markaa si togan u soconayso oo saamayn kara xidhiidhka waalidka ee ilmaha." (Waxaa laga soo xigtay [Heffron, M.C. & Murch, T. \(2010\) Kormeerka Milicsiga iyo Hogaaminta ee Dhallaanka iyo Barnaamijyada Adeegyada Carruurnimada Hore.](#))

Kobcinta xirfadda waxa ay tilmaamaysaa fursadaha loogu talagalay in lagu horumariyo aqoonta, xirfadaha, dabeecadaha, dabeecadaha, iyo qiyamka qaabeeya awoodda booqashada guriga ee shaqaalaha si ay si guul leh ula xidhiidhaan qoysaska si loo gaaro natiijooyinka la rabo. Fursadaha noocan oo kale ah waxaa ka mid ah tababbarka, taageerada farsamada, dadaallada la xiriira horumarinta tayada ee joogtada ah (ururinta iyo isticmaalka xogta si loogu wargaliyo isbeddellada ku yimaada waxqabadka iyo habka) iyo taageerooyinka kale ee fulinta (oo ay ku jiraan la-talinta iyo tababarka).

Awood-ku-salaynta waxay xooga saartaa qofka awoodiisa, aayo-ka-tashigiisa, xoogiisa, iyo adkaysigiisa. Waa habka tixgelinaaya awooda qofka sida horumarka iyo natiijooyinka mustaqbalka.

Fahamka-Dhibaatada waxay ku bilaabataa fahamka saamaynta baahsan ee dhaawacyada iyo garashada waddooyinka bogsashada. Waxay si cad u aqoonsanaysaa marka ay shakhsiyaadka muujiyaan calaamadaha iyo astaamaha dhibaatada oo ay macluumaadka faaiidada leh ee ku saabsan dhaawaca ku daraan shuruudca, hababka, iyo dhaqamada. Habka ku salaysan fahamka dhibaatada ayaa si firfircoon u raadiya si looga fogaado dib u dhawaacida. ([Waxaa laga soo xigtay Substance Abuse and Mental Health Services Administration \(SAMHSA\) Fikradaha Dhaawaca iyo Hagidda Habka Fahamka dhibaatada, taariikh ma laha](#))

XIRFADAHA MUHIIMKA AH EE BOOQASHADA GURIGA EE GOBOLKA WASHINGTON

XIRFADAHA MUHIIMKA AH EE LOO BAAHAN YAHAY EE BOOQDAHA GURIGA

QAAB-DHISMEEEDKA XIRFADDA IYO HABAYNTA

Xirfadaha Muhiimka ah ee Booqashada Guriga Gobolka Washington ee Kormeerayaasha Booqashada Guriga waxay qeexaan Sifooyinka, Aqoonta, iyo Xirfadaha taageera guusha iyo waxtarka Kormeeraha Booqashada Guriga. Dukumeentigan waxa loo habeeyey Sifooyinka, Aagga Xirfadaha (ku lambaraysan 1 ilaa 8), Sharaxaadda, iyo Xirfadda Shakhsiyeed (ku jira kolomka hoos yimaada "Og" iyo "Samee").

Tilmaamaha

Sifooyinku waa calaamadaha guud, aaminsanaanta, caqiidooyinka, iyo qiyamka ay wadaagaan Kormeerayaasha Booqashada Guriga ee gaaran guusha oo waxtar sameeyaan. Waxay sifooyinfa saameeyaan shaqada Booqdaha Guriga ee ku aadan qoysaska, waxbarashada, iyo xidhiidhada. Sifooyinka liiska ku jira waxay taageerayaan horumarinta aqoonta ee xirfad kasta oo ka mid ah sideeda meel.

Aagga Xirfadaha, Sharaxaada, iyo Xirfadaha Shakhsi ahaaneed

Waxaa xirfadaha Booqdaha guriga loo qaybiyaa sideed qaybood oo inta badan la xidhiidha doorarka iyo masuuliyadaha Booqdaha Guriga. Waxay sharaxaada meel kasta sharxaysaa baaxadda xirfadda looga hadlay goobtaas gaarka ah. Waxa soo raaca sharraxaadda aag kasta waa laba kolom oo taxay xirfadda shakhsi ahaaneed ee uu Booqdaha Guriga u baahan yahay inuu "Og" oo uu "Samee" waxa la xidhiidha aagga sida loo qeexay.

Nidaamka Lambarka iyo Xarfaha

Ujeedada tirooyinka (1-8) ee la xidhiidha Aaggagga xirfadda ayaa waxaa si gaar ah loogu talagalay ujeedooyinka maamulka iyo fududaynta tixraaca. Isla sidaas oo kale ayaa ah xarfaha (K/D) iyo lambarada loo qoondeeyay kartida shakhsi ahaaneed ee kolomka "Og" iyo "Samee" ee Aag kasta ee xirfadda ah. Lambarada iyo isticmaalka xarfaha ee xirfadda **ma soo** jeediyaan darajo muhiim ah meel kasta ama kartida shakhsi ahaaneed si loo tixgeliyo inay ka muhiimsan yihiin kuwa kale.

Waxa kale oo muhiim ah in la xuso, waa in aanu jirin xidhiidh la damacsanaa ama is-waafajinta u dhexeeya lambarrada iyo xarfaha ee kolomka "Og" iyo " (sida, K1. / D1. maaha fikrado ku wajahan, mid kastaa waa awooda koowaad ee liiska). Marka labaad, isticmaalka lambarrada iyo xarfaha waxaa loogu talagalay oo keliya ujeedooyin abaabul iyo tixraac.

XIRFADAHA MUHIIMKA AH EE BOOQASHADA GURIGA EE GOBOLKA WASHINGTON

XIRFADAHA MUHIIMKA AH EE LOO BAAHAN YAHAY EE BOOQDAHA GURIGA

XIRFADAHA BOOQDAHA GURIGA

Sifooyin la xidhiidha Booqdaha Guriga ee Aaggagga Xirfadaha Muhiimka ah ee 1-8

- aaminsan muhiimada ay leedahay waxbarashada joogtada ah ee xiriirka adeegyada tayada sare leh
- ka go'a in ay xirfaduhu ay noqdaan kuwo la jaanqaado wakhtiga
- ka go'an is-daryeelka
- hal abuur leh oo ku dadaala wax ka qabashada caqabadaha
- danaynaya
- xamaadsan
- naxariis leh
- maskax dabacsan
- aqoonsanayo fahamkiisa qarsoon
- dib u milicsanaya
- ixtiraamaya casuumaada in aad qof gurigiisa marti ku noqoto (qof ahaan ama muuqaal fog arag ahaan)
- la aamini karo
- qiimeeyaa iskaashiga iyo dabacsanaanta
- dhowra daacadnimada iyo anshaxa
- qiimeeya qorshaynta iyo maaraynta
- qiimeeya oo ay qadariya kala duwanaanshaha dhaqanka ee jira
- dhishan noloshiisa shakhsi ahaaneed iyo mida xirfadeed: caqiidooyinka iyo qiyamka

XIRFADAHA MUHIIMKA AH EE BOOQASHADA GURIGA EE GOBOLKA WASHINGTON

XIRFADAHA MUHIIMKA AH EE LOO BAAHAN YAHAY EE BOOQDAHA GURIGA

Waxa jira 8 aaggag xirfadood ee Booqdaha Guriga.
Aag kastaa waxa ay leedahay liiska waxyaabaha ay Booqdayaasha guriga ay u baahan yihiin "OG" (aqoon) oo ay awoodaan inay "Sameeyaan"] (xirfadaha).

1. AAGGA XIRFADAHA: KALA DUWANAANSHAHA, SINNAANTA, KU DARIDA IYO KA MID AHAANSHAHA XIDHIIDHKA WAX KU OOLKA LEH EE QOYSASKA

SharaXAADA: Fahamka Booqdaha Guriga iyo ixtiraamka dhaqanka qoyska ayaa aasaas u ah xidhiidh booqasho guriyeed oo wax ku ool ah. Ixtiraamka dhaqanka qoyska wuxuu u baahan yahay kalsooni lagu qabo qiimaha kala duwananshiyaha, sinnaanta, ka mid noqoshada, iyo ka mid ahaanshaha marka lala kaashanayo qoysaska iyo daryeelayaasha. Booqdayaasha Guriga waxay ku celcelin doonaan ixtiraamka is-hoosaysiinta waxayna kobcin doonaan jawi waxbarasho oo sii socota ee ku saabsan dhaqanka iyo jinsiyadda.

OGOW

- K1.** Ayaa aqoonsan gaar ahaansha qoys kasta oo loo adeego.
- K2.** Ayaa aqoonsan in qoys walba uu gaar u yahay ka kooban yahay xubnaha, doorarka, qiyamka, tixgalinta aqoonsiga jinsiga iyo qoomiyada.
- K3.** Ayaa aqoonsan mudnaanta ka shaqaynta guriga waalidka/daryeel bixiyaha.
- K4.** Wuxuu aqoonsadaa qodobbada mudnaanta qofka iyo eexda taas oo saamayn karta waxtarka isdhexgalka qoysaska.
- K5.** Ayaa fahamsan saamaynta dhaawacyada taariikheed iyo jiilka ee bulshooyinka iyo qoysaska.
- K6.** Ayaa fahamsan in isdhexgalka qoyska uu saameeyay dhaqanka iyo waxa la aaminsan yahay.
- K7.** Ayaa fahamsan in doorarka xubnaha qoysku ay saameeyaan barbaarinta iyo korinta ubadka

SAMEE

- D1.** Waxay ku hawlan tahay wax ka qaabashada - ka eegidda aduunka dhinaca aragtida dadka kale.
- D2.** Waxay sameeyaan ixtiraamka khushuuca dhaqanka marka la dhexgalo qoysaska.
- D3.** Waxay aqoonsanayaan qiyamka qoyska iyo waxa muhiimka u ah qoyska ee ku saabsan dhaqankooda iyo waxa ay aaminsan yihiin.
- D4.** Waxay muujisaa ixtiraamka iyo qadarinta qiyamka qoyska iyo xubnaha.
- D5.** Waxay waalidka/daryeelaha wayddiisaa inay aqoonsadaan xubnaha qoyskooda iyo doorka iyo xidhiidhka ay la leeyihiin ubadka.
- D6.** Waxay si firfircoon u raadisaa oo u isticmaashaa xeeladaha joogitaanka iyo shucuurta lagu maamulo marka ay booqanayaan qoysaska.
- D7.** Waxay ku Xeeldheer yihiin la socoshada, dhegeysiga, iyo weydiinta su'aalaha furan.
- D8.** Waxay abaabushaa booqashooyinka si ay xuddun ugu noqdaan mudnaanta ugu dhow ee waalidka/daryeel iyo kuwa fogba.

1. AAGGA XIRFADAHA: KALA DUWANAANSHAHA, SINNAANTA, KU DARIDA IYO KA MID AHAANSHAHA XIDHIIDHKA WAX KU OOLKA LEH EE QOYSASKA

OGOW

- K8.** Ayaa fahamsan in saboolnimada xaaladeed iyo tan jiilka ay saamayso nidaamka qoyska.
- K9.** Ayaa fahamsan in culayska dhaqaale ee qoysku uu saamayn ku yeelan karo awooddooda inay si buuxda uga qayb qaataan booqashada guriga.
- K10.** Ayaa aqoonsan eexda iyo qiyamka qofka ee khuseeya luqadda.
- K11.** Ayaa fahamsan in heerarka wax-akhris iyo kala duwanaanshiyaha afku ay saameeyaan fahamka waalidka/daryeel bixiyaha xagga xidhiidhka af iyo qoraalba.
- K12.** Wuxuu ogyahay sida loo helo taageerada turjumaanka haddii luqadda qoysku door bidaan ka duwan tahay tan Booqdaha Guriga.

SAMEE

- D9.** Shaashadaha ku haboon isticmaalka luqadda agabka, adeegyada, iyo tixraacyada lala wadaago qoyska.
- D10.** Waxay la jaanqaadaa waxa ku jira iyo hababka si loo daboolo baahiyaha waalidka/daryeelayaasha leh qaabab waxbarasho iyo awoodo kala duwan.
- D11.** Waxay taageertaa in qoysaska ay ku wada xidhiidhaan luqadda ay doortaan.
- D12.** Waxay raadisaa habab wax ku ool ah si ay u taageerto isdhexgalka qoysaska ku hadla luqadaha badan.

2. AAGGA XIRFADAHA: HIRGELINTA WAX KU OOLKA LEH EE BOOQASHADA GURIGA

SharaXAADA: Booqdaha Guriga waxay la shaqeeyaan waalidiinta iyo daryeelayaasha booqashooyinka si ay u gartaan baahida qoyska iyo yoolalka, marka loo eego macnaha guud ee dhaqanka iyo bulshada, duruufahooda hadda, iyo deegaanka ay ku nool yihiin. Booqashooyinka waxaa lagu bixiyaa si waafaqsan qaabka booqashada guriga iyo habdhaqanka ururka barnaamijka.

OGOW

- K1.** Wuxuu ogyahay hababka looga baahan yahay in lagu dhiso oo lagu ilaaliyo kalsoonida inay aasaas u tahay xidhiidhka booqashada guriga.
- K2.** Wuxuu fahansan yahay doorka booqashada gurigu ku leedahay xidhiidhka inta qoyska ka koobantahay, qiyamka, dhaqanka, iyo waxa ay aaminsan yihiin.
- K3.** Wuxuu yaqaanaa waxyaabaha keena waraysiga dhiirigelinta ah.
- K4.** Wuxuu ogyahay in qoysasku ku kala duwan yihiin siyaabaha taageeraya ka qaybgalka joogtada ah ee booqashada guriga.
- K5.** Wuxuu aqoonsadaa eexda qofka ee ku aadan doorka qoyska iyo jinsiga
- K6.** Wuxuu garanayaa sida loo dejiyo, loo ilaaliyo, loona ixtiraamo xuduudaha.
- K7.** Wuxuu ogyahay sida loola wadaago waalidka/daryeel bixiyaha si loo dejiyo yoolal gaar ah, la cabbiri karo, oo la gaari karo.
- K8.** Waxay aqoonsan yihiin dabeecadaha iyo calaamadaha muujin kara khibradaha dhaawacyada.

SAMEE

- D1.** Waxay qiimeeyaan rajada qoyska ee barnaamijka iyo khibrada booqashooyinka guriga.
- D2.** Wuxuu qeexaa adeegyada barnaamijka, agabka, iyo waxa qoysku filan karo.
- D3.** Waxay dhidibada u taagtaa oo si wax ku ool ah u taageertaa ka qaybgalka qoyska ee booqashada guriga.
- D4.** Waxay dhistaa xidhiidho aamin ah oo ku salaysan ixtiraam, ka faa'iidaysiga xirfadaha dhegeysiga iyo xeelado kale.
- D5.** Ku celcelinta ahaanshaha mid "joogo" wakhtigan xaadirka ah iyo ilaalinta is-wacyigelinta.
- D6.** Waxay hagaajisaa dhaqanka iyo isdhexgalka waalidka/daryeel bixiyaha si waafaqsan xeerarka dhaqanka iyo tilmaamaha qoyska.
- D7.** Waxay si xushmad leh oo wax ku ool ah ula falgashaa waalidka/daryeel bixiyaha kaasoo matalaya noocyo badan oo kala duwanaansho ah.

2. AAGGA XIRFADAHA: HIRGELINTA WAX KU OOLKA LEH EE BOOQASHADA GURIGA

OGOW

- K9.** Garanayaa faraqa u dhexeeya walbahaarka caadiga ah iyo walbahaarka daawaca.
- K10.** Waxay fahamsan tahay in shakhsiyaadka ay si kala duwan ula kulmaan arrimo kadeed iyo dhaawac.
- K11.** Waxay fahamsan tahay waayaha caruurnimada ee ka iman kara walbahaarka daran iyo dhaawaca qofka qaangaadhka ah.
- K12.** Wuxuu Ogyahay saamaynta dhaawaca ay leedahay iyo in ay dhibaataada waxyeelleen karto waxbarashada iyo horumarka da' kasta.
- K13.** Wuxuu ogyahay natiijooyinka la filayo ee booqashada guriga ee waalidka/daryeelaha, ilmaha, iyo qoyska.
- K14.** Wuxuu Ogyahay ujeedada, habka, iyo isticmaalka ku haboon ee macluumaadka laga soo ururiyay baadhista iyo qiimaynta (niyad-jabka, dhalaanka cusub, caafimaadka-nafaqaynta, badqabka guriga, rabshadaha lammaanaha isqaba, iwm.) ee uu u baahan yahay barnaamijku.
- K15.** Waxay fahamsan tahay doorka Booqdaha Guriga ee macnaha guud ee barnaamijka, ururka, iyo la shaqaynta qoysaska.
- K16.** Waxay fahamsan tahay siyaasadaha ururka iyo nidaamka barnaamijka booqashada guriga.

SAMEE

- D8.** Ayaa aqoonsan awooda firfircoon ee xidhiidhka.
- D9.** Ayaa horumarinaya hawlaha, wadaaga macluumaadka, iyo xidhiidhka si ay u waafaqdo qaabka iyo a waxbarashada waalidka/daryeel bixiyaha.
- D10.** Ayaa siyaabo kala duwan oo wanaagsan u taageeraya qoyska.
- D11.** Xarumaha booqashooyinka guriga ee xidhiidhka waalidka/daryeel bixiyaha iyo ubadka.
- D12.** Waxay dhistaa xidhiidh aamin ah ee waalidka/daryeel bixiyaha oo ku filan inuu sahamiyo arrimaha walaaca ee saameeya isdhexgalka ilmaha.
- D13.** Ayaa aqoonsada shakhsiyaadka xiriirka muhiimka ah iyo mid hooseba la leh ilmaha.
- D14.** Waxay taageeraan waalidka/daryeelaha si uu u muujiyo oo u baadho fikradaha, dareenka, meelaha uu ku fiican yahay, oo uu aqoonsado meelaha koritaanka.
- D15.** Waxay qiimeysaa waalidka/daryeel bixiyaha diyaar u ah isbedelka.
- D16.** Waxay ku martiqaada qoyska inay dejiyaan yoolalka oo ay ogaadaan waxay rabaan.
- D17.** Wadaagaa macluumaadka waalidnimada oo uu fududeeyaa isdhexgalka waalidka/ilmaha si waafaqsan natiijooyinka la filayo ee barnaamijka booqashada guriga iyo yoolalka qoyska.
- D18.** Hubiyss badqabka shakhsi ahaaneed iyo xubnaha qoyska marka la qorsheynayo oo la qabanayo booqashooyinka guriga (COVID-19, rabshadaha bulshada, iwm.).

2. AAGGA XIRFADAHA: HIRGELINTA WAX KU OOLKA LEH EE BOOQASHADA GURIGA

OGOW

- K17.** Wuxuu Ogyahay xuduudaha asturnaanta iyo siyaabaha ku haboon ee loo wadaago macluumaadka qoyska (taleefanka, nidaamka xogta, iimaylka, iwm.) gudaha iyo dibadda guriga barnaamijka booqashada.
- K18.** Wuxuu fahmayaa siyaasadaha anshaxa iyo sharciga ah ee ururka.
- K19.** Wuxuu Ogyahay agabka jira si uu wax uga qabto arrimaha sharciga ah iyo xaaladaha.
- K20.** Wuxuu fahmayaa oo u hogaansamaa sharciyadda dawlada dhexe, gobolka, qabiilka iyo kuwa deegaanka iyo sidoo kale siyaasadaha ururka ee la xidhiidha badqabka ilmaha, dayaca, iyo si xun ula dhaqanka.

SAMEE

- D19.** Dejiyaa oo ilaaliyaa jadwal joogto ah kaas oo la isku halayn karo lana saadaalin karo. Waxay xaqiijisaa booqashooyinka iyo isbeddelada jadwalka booqashada qoyska.
- D20.** Wuxuu booqasho shakhsi ahaaneed siiya qoysaska halka ay ku nool yihiin ama meel kale ku habboon.
- D21.** Waxa uu leeyahay xirfadaha tignoolajiyada uu ku bixiyo booqashada guriga iyo inuu u tababaro waalidka/daryeel bixiyaha isticmaalka tignoolajiyada booqashooyinka casriga ah marka ay habboon tahay.
- D22.** Waxay abuurtaa oo cusboonaysiisaa heshiisyada ku saabsan borotokoolka iyo xuduudaha booqashooyinka qoyska si ay u taageeraan isgaadhsiinta iyo dhaqanka ixtiraamka leh.
- D23.** La shaqeeya waalidka/daryeel bixiyaha si ay u fahmaan ujeedada, habka, iyo isticmaalka macluumaadka la ururiyey ee baadhis ama qiimayn gaar ah.
- D24.** Waxay adeegsataa farsamooyin isgaarsiineed oo kala duwan, indho-indhayn, iyo waraysi si ay uga hawl galaan ugana codsadaan macluumaadka loo baahan yahay si sax ah loo dhamaystiro qalabka baaritaanka iyo qiimaynta loo baahan yahay.
- D25.** Dhamaystira gelida xogta iyo dukumeentiyada uu u baahan yahay barnaamijku si sax ah iyo gudaha wakhtiga loo baahan yahay.
- D26.** Waxay fulisaa hab-maamuuska ururka ee sirta.

3. AAGGA XIRFADAHA: XIDHIIDHKA WAALIDKA IYO ILMAHA

SharaXAADA: Booqdayaasha Gurigu waxay aqoonsadaan saamaynta xidhiidhka waalidka iyo ilmaha ku leeyahay korriinka jireed ee caafimaadka qaba iyo horumarka shucuurta-bulsheed. Waxay Booqdayaasha Guriga fahmeen in waalidiinta iyo daryeelayaashu ay khabiiir ku yihiin noloshooda, sidaas darteed, waxay taageeraan xiriirka waalidka iyo ilmaha marka loo eego macnaha guud ee dhaqanka, diinta, iyo bulshada qoyska.

OGOW

- K1.** Waxay fahmeen muhiimada ay leedahay taageerada ku salaysan xoogga ku salaysan Booqdaha Guriga ee xidhiidhka waalidka/daryeelaha iyo ilmaha iyo saamaynta ay ku leedahay isdhexgalka waalidka/daryeel bixiyaha iyo ubadka, korriinka ilmaha, iyo nolosha qoyska.
- K2.** Ayaa aqoonsan oo u arkaa waalidka/daryeelaha inuu yahay "khabiiir" dhammaan arrimaha khuseeya ilmahooda iyo qoyskooda.
- K3.** Wuxuu fahmaya doorka barbaarinta ee macnaha guud ee dhaqanka iyo caqiidada qoyska.
- K4.** Wuxuu fahmayaa aragtida waalidka/daryeel bixiyaha ee ku saabsan dhallaanka ama ilmaha iyadoo la eegayo muraayadda dhaqanka iyo caqiidada qoyska.
- K5.** Wuxuu ogyahay curiyayaasha iyo astaamaha caafimaadka waalidka/daryeel bixiyaha iyo ilmaha.
- K6.** Wuxuu fahmayaa saamaynta bulshada iyo saamaynta ay ku leedahay barbaarinta, oo ay ku jiraan dhaqanka, qowmiyada, diinta, qoyska, saaxibada, warbaahinta bulshada, warbaahinta bulshada, iyo baraha bulshada.
- K7.** Ayaa aqoonsadaa saamaynta isdhexgalka ka dhexeeya dadka waaweyn ee xidhiidhka la leh ilmaha.

SAMEE

- D1.** Wuxuu sahmiyaa caqiidada, qiyamka, iyo fikradaha waalidka/daryeel bixiyayaasha ee ku saabsan korinta carruurta ee macnaha guud ee qoyskooda iyo bulshadooda.
- D2.** Waxay kor u qaadaa doorka waalidka/daryeel bixiyaha sida u doodaha ilmahooda.
- D3.** Waxay aqoonsataa doorka xubnaha qoyska ee samaynta go'aannada saameeya waalidnimada iyo nolosha qoyska.
- D4.** La shaqeeyaan waalidka/daryeelaha si ay u xoojiyaan aqoontooda, fahamkooda, iyo kalsoonida ay ku qabaan korinta ubadka.
- D5.** La shaqeeyaan waalidka/daryeelaha si ay u fahmaan in si togan, joogto ah u daryeeli, iyo isdhexgalka ka jawaabaya ay dhisto aasaaska kalsoonida iyo ku xirnaanta aaminka ah ee
- D6.** La shaqeeyaan waalidka/daryeelaha si ay u gartaan saamaynta ay waayo-aragnimadooda carruurnimo ku leeyihiin la macaamilkooda ubadka.
- D7.** Taageertaa isdhexgalka togan ee u dhexeeya waalidka/daryeel bixiyaha iyo ubadka iyada oo la eegayo iyo tababarida.

3. AAGGA XIRFADAHA: XIDHIIDHKA WAALIDKA IYO ILMAHA

OGOW

- K8.** Waxay aqoonsanaysaa saamaynta dhaqanka iyo qoyska ee hababka ee maaraynta habdhaqanka ilmaha.
- K9.** Wuxuu ogyahay khibradaha caruurnimada hore ee xun iyo saamaynta ay ku yeelan karto xidhiidhka waalidka/daryeelaha iyo ilmaha.
- K10.** Ayaa aqoonsan raadka ay tirada carruurta qoyska ku leedahay xidhiidhka waalidka/daryeelaha iyo isdhexgalka ilmaha
- K11.** Fwuxuu fahmayaa saamaynta lama filaanka ah ama muddada dheer ee kala tagga waalidka/daryeelaha iyo ilmaha ay ku leedahay xidhiidhkooda.
- K12.** Wuxuu ogyahay agabka beesha ee ay heli karaan qoysasku.

SAMEE

- D8.** La shaqeeya waalidka/daryeelaha si ay u tixgeliyaan aragtida ilmaha iyo waaya aragnimada.
- D9.** Waxay bixiyaa jawaab celin togan, oo ku salaysan xoog oo ku saabsan dabeecadaha waalidka/daryeelaha iyo ilmaha si ay u taageerto isdhexgalka caafimaadka qaba iyo horumarka xidhiidhka.
- D10.** La shaqeeya waalidka/daryeelaha si ay u aqoonsadaan dhaqamada koriinka ku haboon ee ilmaha.
- D11.** La shaqeeya waalidka/daryeelaha si ay u sahamiyaan xeeladaha togan ee hagida habdhaqanka macnaha leh ee dhaqankooda iyo waxa ay aaminsan yihiin, oo ay ku jirto dejinta xadka ku haboon da'da, doorashooyin, dabiici ah, iyo cawaaqib macquul ah.
- D12.** La shaqeeyaan waalidka/daryeelaha si ay u tixgeliyaan saamaynta ku yeelanaysa isdhexgalka ay la leeyihiin ilmahooda iyo isdhexgalka ilmahooda walaalaha iyo kuwa kale.
- D13.** La shaqeeyaan waalidka/daryeelaha iyagoo isticmaalaya indha indheynta, su'aalaha, soo jeedinta, iyo jawaab celinta si ay u aqoonsadaan oo ay u sahamiyaan siyaabaha lagu hagaajin karo iyo xoojinta isdhexgalka ilmaha.
- D14.** Dardargaliyaa waalidka/daryeelaha joogtada ah ee xiisaynaya horumarka iyo xaalada ubadka inta lagu jiro xiliyada kala taga.

4. AAGGA XIRFADAHA: KORRIINKA DHALLAANKA IYO CARRUURNIMADA HORE

SharaXAADA: Waxay Booqdayaasha Guriga fahmaan horumarka ilmaha marka loo eego qoyskooda qiyamka, dhaqanka, iyo waxa ay aaminsan yihiin. Waxay Booqdayaasha Guriga iskaashi la sameeyaan waalidiinta iyo bixiyeyaasha si ay u taageeraan oo ay u fududeeyaan fahamka caafimaadka jireed, garashada, iyo korriinka shucuurta-bulsheed iyo korriinka carruurtooda.

OGOW

- K1.** Ayaa aqoonsanaysaa saamaynta qiyamka, dhaqanka, iyo caqiidada ku leeyihiin barbaarinta iyo xannaanaynta, iyo muhiimadda carruurta ee qoyska.
- K2.** Wuxuu fahmayaa ereyada qeexaya qaybaha korriinka, oo ay ku jiraan isgaadhsiinta (soo dhawaynta iyo muujinta), dhaqdhaqaaqa (guud iyo ganaax), mushkilad xalinta (garashada), shakhsi-bulsho iyo bulsho - shucuur.
- K3.** Wuxuu fahmayaa marxadaha iyo xaalafaha laxidhiidha horumarka caruurnimada hore ee isgaadhsiinta, dhaqdhaqaaqa, xalinta mashaakilaadka, qaybaha shaqsi-bulsho, iyo shucuureed bulsho.
- K4.** Ayaa aqoonsan baahiyaha bulsho, shucuureed, awoodaha garaadka, iyo ee carruurta dhalimada ka hor ilaa da'da 5 sano.
- K5.** Wuxuu fahmayaa heerarka korriinka ee waalidka iyo ilmaha inta lagu jiro uurka iyo xilliga dhalimada ka dib.
- K6.** Wuxuu fahmayaa muhiimada horumarka hore ee maskaxda iyo muhiimada ay u leedahay guusha dugsigu iyo waxbarashada nolosha oo dhan.

SAMEE

- D1.** Waxay ku casuuntaa waalidka/daryeel bixiyaha inay wadaagaan wax ku saabsan dhaqankooda iyo waxa ay aaminsan yihiin ee la xidhiidha barbaarinta, xannaanaynta, carruurta, iyo doorka xubnaha qoyska.
- D2.** Ayaa aqoonsada taageerooyinka beesha iyo agab qoran ee la xidhiidha uurka iyo u diyaargarowga dhalashada ilmaha.
- D3.** Indha indheeya, aqoonsadaa, oo ka jawaabaa khibrada waalidka/daryeel bixiyaha uu la leeyahay ilmaha.
- D4.** Indha indheeya, aqoonsadaa, oo sharaxaa dabeecadaha ku jira waalidka/daryeel bixiyaha iyo ilmaha isdhexgalka si loo taageero loona xoojiyo isku xidhnaanta.
- D5.** Taageertaa waalidka/daryeel bixiyaha inay u fiirsadaan, aqoonsadaan, ugana jawaabaan tilmaamaha dhallaanka/ilmaha.
- D6.** Taageertaa waalidka/daryeel bixiyaha wax ku aadan fahamka habdhaqanka shucuureed ee ilmaha, tilmaamihiisa, iyo erayada.
- D7.** Waxay taageertaa qoyska inay isticmaalaan luqadda ay door bidaan inta lagu jiro booqashooyinka.

4. AAGGA XIRFADAHA: KORRIINKA DHALLAANKA IYO CARRUURNIMADA HORE

OGOW

- K7.** Wuxuu aqoonsadaa tilmaamayaasha daahitaanka korriinka ee suurtoogalka ah ama walaacyada.
- K8.** Wuxuu fahmaa waalidka/daryeelaha caqabadaha la xidhiidha marxaladaha bulsho, shucuureed, garasho, iyo korriinka jireed ee ilmahooda.
- K9.** Wuxuu ogyahay meelaha ay ku fiican yihiin iyo meelaha ay ku xaddidan yihiin hababka baadhista korriinka ee loo isticmaalo booqashooyinka guriga.
- K10.** Wuxuu fahmayaa aragtida iyo arrimaha saameeya dabeecadda iyo tayada isku xirnaanta u dhexeeya waalidka/daryeelaha iyo ilmaha.
- K11.** Ayaa aqoonsan in xeeladaha barbaarinta/daryeelaynta ay isbeddelaan marka ilmuhu korayo oo uu korayo.
- K12.** Wuxuu fahmaya habdhaqanka qaab isgaarsiineed.
- K13.** Wuxuu fahmaya xidhiidhka ka dhexeeya horumarinta luqadda iyo u diyaarsanaanta dugsiga.
- K14.** Ayaa aqoonsanay fikradaha Khaldan ee ka jiri kara qoyska ee la xidhiidha horumarinta luuqadaha badan iyo isticmaalka luqadda guriga iyo goobaha dadweynaha.

SAMEE

- D8.** Waxay taageertaa waalidka in uu aqoonsado awooda ubadka hadda iyo kuwa soo baxaya si uu u taageero meel kasta oo horumar ah.
- D9.** Waxay siisaa taageero joogto ah waalidka/daryeel bixiyaha si ay u aqoonsadaan sifooyinka la xidhiidha marxalad kasta oo korriin ilmahooda ah.
- D10.** Waxay waalidka/daryeelaha siisa macluumaadka iyo hagitaan filasho ee la xidhiidha horumarada horumarka.
- D11.** Maamushaa baadhista korriinka oo si sax ah oo si haboon ugala hadasha natiijada waalidka/daryeelaha.
- D12.** Waxay siisaa waalidka/daryeelaha macluumaadka, xeeladaha, iyo tixraacyada marka la tuhunsan yahay daahitaanka korriinka.
- D13.** Waxay ku casuuntaa waalidka/daryeel bixiyaha inay la wadaagaan waayo aragnimada qoyskooda ee waxbarashada, caafimaadka, sharciga, iyo nidaamyada kale si ay u aqoonsadaan xeeladaha lagu taageerayo khibrad togan iyaga iyo ilmahooda.

4. AAGGA XIRFADAHA: KORRIINKA DHALLAANKA IYO CARRUURNIMADA HORE

OGOW

- K15.** Wuxuu fahmayaa saamaynta ay leedahay khibradaha waxbarasho ee qoyska iyo muhiimada ay u leedahay guusha dugsigga iyo waxbarashada nolosha oo dhan.
- K16.** Wuxuu fahmaa walwalka ay waalidiintu kala kulmaan daryeelka ilmaha ama ilmaha korriinka naafada ah ama caafimaad ahaan jilicsan.
- K17.** Wuxuu fahmayaa saamaynta ay dhawaca ku leedahay carruurta iyo koritaankooda.
- K18.** Wuxuu fahmayaa saamaynta dhawaca ku leedahay xidhiidhka waalidka iyo ilmaha.
- K19.** Wuxuu fahmayaa saamaynta ay dhawaca ku leedahay waalidka/daryeelayaasha is dhex galka ilmaha.

SAMEE

- D14.** Ayaa aqoonsan waalidka/daryeelaha iyo dabeecadaha ilmaha ee muujin kara taariikhda dhaawaca.
- D15.** Waxay taageertaa waalidka/daryeel bixiyaha inay wax ka qabtaan oo ay mudnaanta siiyaan caafimaadka dhimirka iyo fayoobidooda, marka loo eego saamaynta ay ku yeelan karto ilmaha.

5. AAGGA XIRFADAHA: QAABABKA ISBEDDELKA XIDHIIDHKA QOYSKA

SharaXAADA: Waxaa Booqdayaasha Gurigu ku salaysan yihiin xoogga iyo dhaawacyada-ka dhaca dhaxooda. Waxay ogyihiin saamaynta aqoonsiga jinsiga, dhaqanka, iyo diinta ay ku leeyihiin bulshada iyo nidaamka qoyska iyo ka kooban. Waxay booqdayaasha Guriga iskaashi la sameeyaan waalidiinta iyo daryeel bixiyeyaasha si ay u aqoonsadaan, u horumariyaan, oo ay u kobciyaan arrimaha ilaalinta iyo horumarinta qoyska. Waxay booqdayaasha Guriga la shuraakoobaan waalidiinta iyo daryeelayaasha si ay wax uga qabtaan khataraha iyo walbahaarka saameeya fayyo-qabka qoyska.

OGOW

- K1.** Waxay aqoonsan tahay in fahamka hiddaha dhaqanka qoyska iyo qiyamka ay lama huraan u tahay in la yeesho xidhiidh booqasho guri oo wax ku ool ah.
- K2.** Wuxuu fahmayaa doorka iyo saamaynta dhaqanka iyo diintu ku leeyihiin xidhiidhka qoyska iyo qiyamka.
- K3.** Waxay aqoonsan tahay in cunsuriyadda iyo takoorku ay horseedaan caqabado siyaasadeed oo keena dhaawac soo gaadho qoysaska iyo bulshada.
- K4.** Waxay aqoonsan tahay noocyada dhaawacyada iyo saamaynta ay ku leeyihiin shakhsiyaadka, hab dhaqanka qoyska, iyo bulshada dhexdeeda.
- K5.** Wuxuu ogyahay muhiimada taariikhda qoyska iyo nooca cilaacaadka ay la leeyihiin midba midka kale ee ku saabsan xidhiidhka Booqdaha guriga iyo waalidka/daryeelaha.
- K6.** Waxay aqoonsan tahay in dhaqdhaqaaqa awoodeed uu ka jiro xidhiidhka ka dhexeeya waalidiinta/daryeelayaasha, carruurta (carruurta) iyo xubnaha qoyska oo dhan.

SAMEE

- D1.** Furaya arrimaha diinta, jinsiga, siyaasadda, aqoonsiga jinsiga, xubinimada qoyska, iyo ka qaybgalka
- D2.** Waxay ka tarjumaysaa eexda iyo caqiidada iyo sida ay taasi u saamayso shaqada booqashada guriga/qoysaska.
- D3.** Waxay abuurtaa xidhiidh aamin ah, ixtiraam leh ee ku aadan waalidka/daryeel bixiyaha.
- D4.** Weydiisa su'aalo furan si ay u fahmaan qiyamka qoyska, dhaqanka, iyo waxa ay aaminsan yihiin.
- D5.** Shakhsiyaysa habka booqashada guriga si loo aqoonsado, u koriyo, loo dhiso waxyaabaha wanaagsan iyo adkaysiga qoyska si loo gaadho yoolalka qoyska.
- D6.** Joojisaa rabitaanka qofka inuu hagaajiyo ama xaliyo dhibaatooyinka qoyska.
- D7.** La shaqeeya waalidka/daryeel bixiyaha si ay si dhab ah uga hadlaan mawduucyada iyo xaaladaha.

5. AAGGA XIRFADAHA: QAABABKA ISBEDDELKA XIDHIIDHKA QOYSKA

OGOW

- K7.** Ayaa aqoonsan muhiimada dhaqameed ee mawduucyada la xidhiidha barbaarinta iyo korinta ubadka (quudinta, hurdada, edbinta, iwm.).
- K8.** Leeyahay aqoon shaqeed ee arrimaha khatarta ah ee xadgudubka ilmaha, dayaca, si xun ula dhaqmidda, rabshadaha lammaanaha, isticmaalka mukhaadaraadka, iyo dhaawaca.
- K9.** Ayaa ka warqaba xaalada siyaasadeed ee qoyska (Maraykanka iyo wadanka uu ka soo jeedo) taas oo saamayn karta xubnaha qoyska iyo dhaqdhaqaaqa qoyska.
- K10.** Wuxuu aqoonsadaa arrimaha sababa walbahaarka ama walaaca dhaqdhaqaaqyada qoyska sida ay la kulmaan waalidka/daryeelaha, ilmaha, ama xubnaha qoyska oo dhan. Kuwani waxaa ka mid ah saboolnimada, uurka aan la rabin, xiriirka aan wanaagsanayn, arrimaha caafimaadka maskaxda iyo jirka, dhimashada qoyska ama xubinta bulshada, xabsiga, xiritaanka, heerka socdaalka, xaaladaha siyaasadeed, iwm.
- K11.** Wuxuu aqoon u leeyahay agabyada yareyn kara khataraha iyo walbahaarka.

SAMEE

- D8.** Muujiya ixtiraam xubin kasta oo qoyska ka tirsan iyo xidhiidhkooda iyo doorarka qoyska
- D9.** Waafaqsan isdhexgalka waalidka/daryeelaha iyo ilmaha.
- D10.** Fulinaya xeelado kala duwan ee booqashooyinka si loogu daro xubnaha qoyska ee xidhiidh muhiim ah la leh waalidka/daryeelaha iyo ilmaha.
- D11.** Wax ka waydiiyaa isbeddelada xubinimada qoyska oo uu aqoonsanaya saamaynta isbeddelada noocan ah ku leeyihiin dhaqdhaqaaqa qoyska.
- D12.** Waxay la xidhiidhaa welwelka waalidka/daryeelaha marka indhayntu ay dammaanad qaado baahida ku aadan taageero dibadeed.
- D13.** Raacdaa qawaaniinta iyo nidaamyada marka xaalada qoysku u baahan karto faragelin xagga badqabka hal ama ka badan oo xubnaha qoyska ah.
- D14.** Raadiya horumarka xirfadeed ee socda ee la xidhiidha khataraha, walbahaarka, iyo saamaynta dhaawaca.
- D15.** La xidhiidhiya qofka xuduudihiisa xirfadeed marka la eego bulshada ay u adeegaan.

6. AAGGA XIRFADAHA: CAAFIMAADKA IYO FAYO-QABKA QOYSKA

SharaXAADA: Waxay booqdayaasha Guriga la shaqeeyaan waalidiinta iyo daryeel bixiyeyaasha si ay u aqoonsadaan dhaqamada badqabka iyo caafimaadka leh ee kobciya caafimaadka iyo fayyo-qabka guud ee dhaqanka, caqiidada, iyo ilaha qoyska.

OGOW

- K1.** Ayaa aqoonsan in dhaqanka qoyska iyo caqiidadooda ay saameeyaan caafimaadka qoyska iyo fayyo-qabkooda.
- K2.** Waxay ogyihiin in waxa qoysku ay u arkaan mid caadi ah ama aan caadi ahayn ay saamayso dhaqankooda iyo waxa ay aaminsan yihiin.
- K3.** Ayaa aqoonsan eexda la xiriirta caafimaadka jidhka iyo maskaxda.
- K4.** Wuxuu fahmayaa 'bay'ad guri oo badqab ah' oo ka kooban xaalad jireed, shucuureed, iyo xasilloon oo xubin kasta oo qoyska ah.
- K5.** Waxay ogtahay khataraha caafimaadka maskaxda iyo caafimaadka guud iyo xaaladaha la xidhiidha xilliga dhalmada ka dib.
- K6.** Ayaa aqoonsan khataraha deegaanka guriga ee ubadku si lama filaan ah ula kulmo walxaha waxyeelada leh.

SAMEE

- D1.** La shaqeeya waalidka/daryeelaha si ay u taageeraan doorashadooda ku aadan caafimaadka iyo fayyo-qabka.
- D2.** Taageertaa waalidka/daryeelaha ee go'aamada iyo dhaqamada la xidhiidha caafimaadka jidheed iyo fayyo-qabka ilmaha ee aan waxyeello lahayn, xataa marka go'aamadaas iyo dhaqamadaas ay ka duwanaa karaan qofka doorkiisa u gaarka ah.
- D3.** La shaqeeyaan waalidka/daryeelaha si ay u tixgeliyaan doorka qorshaynta qoysku ku yeelan karo wanaaga iyo xidhiidhka qoyska ee hadda jira.
- D4.** La shaqeeyaan waalidka/daryeelaha si ay u fahmaan muhiimada ay leedahay xidhiidh sugan oo taageero leh oo lala yeesho ilmaha.
- D5.** La shaqeeyaan waalidka/daryeelaha si ay u gartaan tilmaamaha caruurta iyo inay uga jawaabaan qaab xoojinaya xidhiidhka iyo horumarka.
- D6.** Waxay ka hadli kartaa saamaynta iman karta ee caafimaadka iyo fayyo-qabka ee ilmaha jidhkiisa iyo horumarkiisa garashada.

6. AAGGA XIRFADAHA: CAAFIMAADKA IYO FAYO-QABKA QOYSKA

OGOW

- K7.** Waxay ogtahay talooyinka CDC ee hab-dhaqannada hurdada ee badqabka leh, shuruudaha nafaqada, booqashooyinka ilmaha iyo tallaalada.
- K8.** Waxay ogtahay calaamadaha iyo astaamaha cudurrada guud ee dhallaanka iyo ilmaha socod baradka ah.
- K9.** Ayaa aqoonsan daahitaanka korriinka ee suurtoogalka ah.
- K10.** Wuxuu fahmayaa marxaladaha horumarka maskaxda ee hore iyo saamaynta isdhexgalka waalidka/daryeelaha.
- K11.** Ayaa aqoonsan tayada xidhiidhka waalidka/daryeel bixiyaha iyo ubadka ee caafimaadka maskaxda ee ubadka.
- K12.** Ayaa aqoonsan calaamadaha caadiga ah ee niyad-jabka.
- K13.** Ayaa aqoonsan saamaynta muddada-dheer ee walaaca daran ee caafimaadka iyo faydaqabka.

SAMEE

- D7.** La shaqeeyaha waalidka/daryeelaha si ay u fahmaan hababka lagu taliyey ee hurdo ammaan ah, quudinta, xafaayadda ilmaha, booqashooyinka wanaagsan ee ilmaha, iyo tallaalada.
- D8.** La shaqeeya waalidka/daryeelaha si ay u sahamiyaan baahiyaha nafaqeynta, dhaqamada, iyo helitaanka cuntooyinka taageera caafimaadka iyo horumarka.
- D9.** La shaqeeyaan waalidka/daryeelaha si ay u aqoonsadaan meelaha looga baahan karo ilaalinta ilmaha si loo xaqiijiyo badqabka deegaanka ay ku nool yihiin.
- D10.** La shaqeeyaan waalidka/daryeelaha si ay uga hortagaan sumaynta shilalka ah ee ay ugu wacan tahay helidda ubadka ee mukhadaaradka iyo si ay u helaan xidhiidh degdeg ah oo lala xidhiidho.
- D11.** La shaqeeya waalidka/daryeelaha si ay u aqoonsadaan oo u dhistaan guri caafimaadeed ee naftooda iyo ilmahooda.
- D12.** La shaqeeyaan waalidka/daryeelaha si ay u gartaan marka loo baahan karo daryeel caafimaad oo degdeg ah iyo halka laga helayo daryeelka noocaas ah.
- D13.** Ka hadlaa, aqoonsadaa, oo qiimeeyaa nidaamka waalidka/daryeel bixiyaha ee taageerada bulsheed iyo shucuureed ee qoyska iyo bulshada dhexdeeda.

6. AAGGA XIRFADAHA: CAAFIMAADKA IYO FAYO-QABKA QOYSKA

OGOW

- K14.** Ayaa aqoonsan muhiimada iyo saamaynta isku xidhka qoyska ee dhow iyo kan balaaran.
- K15.** Ayaa aqoonsan sida xaaladaha bulshada iyo agabku u saamayn karaan caafimaadka qoyska iyo ladnaanta.
- K16.** Waxay fahmayaan bulshada iyo dhaawaca taariikhiga ah iyo sida ay u saameeyaan caafimaadka qoyska iyo fayyo-qabka.
- K17.** Ilaaliya ka warqabka xaaladaha caafimaadka bulshada gaarka ah iyo walaacyada (COVID-19).

SAMEE

- D14.** La shaqeeya waalidka/daryeel bixiyaha si ay u dhisaan shabakad caafimaad qabo oo cilaqaad taageero leh iyo in ay raadiyaan taageero shucuureed marka loo baahdo.
- D15.** Wax ka qabtaa walaaca la xidhiidha caafimaadka jidhka iyo maskaxda ee waalidka/daryeelaha.
- D16.** La shaqeeya waalidka/daryeel bixiyaha si ay u aqoonsadaan calaamadaha waayo-aragnimada walaaca ee ilmaha oo ay sahamiyaan siyaabaha wax looga qaban karo.
- D17.** Taageertaa oo wax ka qabataa walaaca waalidka/daryeel bixiyaha ee la xidhiidha kala duwanaanshaha muuqda iyo kuwa aan muuqan ee awoodaha uu ilmuhu yeelan karo.
- D18.** Maamushaa baadhista iyo qiimaynta sida loogu baahdo, ee la xidhiidha niyad-jabka hooyada, isticmaalka mukhaadaraadka, khilaafka guriga, iwm.
- D19.** Ixtiraamaan go'aamada waalidka/daryeelaha ee wadaagida ama sii daynta caafimaadka iyo macluumaadka kale ee aqoonsiga.

7. AAGGA XIRFADAHA: HORUMARKA IYO KU DHAQANKA JOOGTO AH

SharaXAAD: Waxay booqdayaasha Guriga si joogto ah wax uga bartaan qoysaska, saaxibada, iyo dadka kale. Waxay sameeyan xidhiidh wada shaqayneed oo wax ku ool ah oo ay la yeeshaan Kormeerahooda si ay shuraako ugu noqdaan horumarka xirfadeed ee socda Waa muhiim dadka soo booqda guriga inay ku koraan xirfadaha iyo kartida iyo inay ku sii jiraan aqoonta cilmi baarista ee saameeya dhaqanka booqashada guriga, isbeddelada xaaladaha bulshada, iyo agabyada la heli karo. Ballanqaadka waxbarashada joogtada ah ayaa lagama maarmaan u ah Booqdaha Guriga si ay u noqdaan kuwa wax ku ool u ah iskaashiga qoysaska.

OGOW

- K1.** Waxay fahmayaan doorka kormeeraha si uu ula shaqeeyo Booqdaha Guriga ee ku aadan xagga bixinta adeegyada qoysaska.
- K2.** Waxay fahmayaan fikradaha iyo muhiimada dib uu eegida hab ku dhaqanka.
- K3.** Waxay fahmayaan ujeedada kormeerka di u milicsiga.
- K4.** Ayaa aqoonsan muhiimada ay leedahay qiimaynta socota ee qofka ee ku adan aqoonta, xirfadaha, iyo sifaadka saamaynaya tayada adeegyada iyo taageerada qoysaska.
- K5.** Ayaa aqoonsan muhiimada ay leedahay la socoshada cilmi baadhisyada hadda jira ee la xidhiidha meelaha lagala shaqeeyo qoysaska booqashada guriga.
- K6.** Waxay ogtahay ilo wareed lagu kalsoonaan karo oo dhaqan ahaan ku haboon oo cilmi baaris ku salaysan.

SAMEE

- D1.** Si joogta ah u qiimeeya qofka xirfadihiisa, aqoontiisa, iyo sifooyinkiisa.
- D2.** Dejiya yoolalka horumarinta xirfadeed ee ku-dhaqanka sida lagu qeexay shaqada joogtada ah ee qoysaska.
- D3.** Dhisaa xirfadaha booqashada guriga asaga oo dejinaya yoolalka, ka qaybgalka tababarka, ka jawaab celinta jawaabaha, iyo u furnaanta fursadaha kale ee barashada iyo horumarka socda.
- D4.** Waxay soo saartaa qorshe badqab shakhsiyeed ee booqashada guriga.
- D5.** La shaqeeya waalidka/daryeelaha si ay si furan uga wada hadlaan xuduudaha una sameeyaan heshiisyo cad oo ku saabsan xidhiidhkooda shaqo.
- D6.** Hubisaa in dhammaan noocyada macluumaadka lala wadaago waalidka/daryeelayaasha ay yihiin kuwa hadda jira, dhaqan ahaan ku habboon oo ka yimid cilmi-baadhis ku salaysan ama ilo kale oo lagu kalsoonaan karo.

7. AAGGA XIRFADAHA: HORUMARKA IYO KU DHAQANKA JOOGTO AH

OGOW

- K7.** Ayaa aqoonsan in dadka waaweyni ay siyaabo kala duwan wax u bartaan.
- K8.** Waxay fahmayaan xidhiidhka ka dhexeeya fayo-qabka shakhsi ahaaneed iyo kartida qofku u leeyahay inuu caawiyo dadka kale.
- K9.** Ayaa aqoonsan ilaha suurtagalka ah ee sababa walaaca shaqada la xidhiidha iyo la shaqaynta qoysaska.
- K10.** Ayaa aqoonsan muhiimada is-daryeelka oo uu yaqaan sida loo daryeelo naftooda.
- K11.** Waxay ogtahay goobaha ku haboon ee lagu wadaagayo macluumaadka, kasbashada ra'yiga, iyo taageerada la xidhiidha taageerada qoysaska ee barnaamijka.
- K12.** Waxay ogtahay in dabeecadaha iyo isdhexgalka waalidka/daryeelaha ay ku wargelin karaan siyaabaha looga hadlo oo loo wadaago macluumaadka la xiriira ujeedooyinkooda.
- K13.** Waxay ogtahay muhiimada ay leedahay in waalidka/daryeelayaasha la waydiiyo khibradooda booqasho guri.
- K14.** Waxay ogtahay calaamadaha jireed, shucuureed, iyo deegaan ee tilmaamaya marka aanay nabad ahayn in la sii wado booqashada guriga.

SAMEE

- D7.** Ururiya oo adeegsada faallo celinta qoyska ee adeegyada si loo horumariyo waxtarka booqashada guriga.
- D8.** Waxa uu la shaqeeya Kormeeraha si loo horumariyo qorshaha horumarinta xirfadeed.
- D9.** Dabaqaa ra'yi-celinta iyo aragtida lagu kasbaday kormeerka booqashooyinka guriga ee qoysaska.
- D10.** Raadiya hagitaanka Kormeeraha marka moodeelka ama shuruudaha maalgeliyaha ay khilaafsan yihiin dhaqanka qoyska, diinta, ama xaaladaha jira.
- D11.** Si firfircoon uga qaybqaata kormeerka dib u milicsiga leh iyo fursadaha barashada dadka asagaaga ah si loo horumariyo bixinta adeega booqashada guriga.
- D12.** Waxa uu ilaaliyaa habsocodka xogta lala wadaagayo dadka kale sida ku haboon si loo hubiyo iskudubaridka adeegyada qoysaska.
- D13.** Wax ka bartaa dadka kale si uu ula socdo arrimaha saameeya helitaanka adeegyada qoysaska.
- D14.** Qayb ka ahaad cilmi baadhista iyo dhaqamada ugu wanagsan ee la xidhiidha daryeelka ilmaha, badqabka, waalidnimada, iyo booqashada guriga.

8. AAGGA XIRFADAHA: ILAHA IYO TAAGEERADA BULSHADA

SharaXAADA: Waxay booqdayaasha Gurigu aaqoon u leeyihiin isku-xidhka ilaha bulshada iyo ikhtiyaarka gudbinta ee ay heli karaan qoysaska. Waxay booqdayaasha Guriga iskaashi la sameeyaan waalidiinta iyo bixiyeyaasha si ay u aqoonsadaan, u helaan, u maraan nidaamyada, oo ay ugu doodaan naftooda iyo carruurtooda.

OGOW

- K1.** Waxay fahmayaan xaaladaha ay qoysku caawimo u raadsan karaan ama ay caddeeyaan xaq ama waxay xaq u leeyihiin.
- K2.** Waxay fahmayaan suurtagalnimada ceebaynta bulsheed ee la xidhiidha noocyada tixraacyada.
- K3.** Ayaa aqoonsan shuruudaha xaalad u baahan u doodid iyo tixraac.
- K4.** Waxay fahmayaan shuruudaha ilaha tixraaca ee aqbalida qoysaska.
- K5.** Waxay fahmayaan talaabooyinka lala qaadayo qoyska si loo helo ilaha.
- K6.** Ayaa aqoonsan arrimaha saameeya shaqada gudbinta.

SAMEE

- D1.** Abuura xidhiidh shaqo oo wax ku ool ah, aaminaad leh oo ay la yeelato ururo bulsheed oo ballaadhan oo leh danaha iyo taageerada ugu wanaagsan ee qoysaska. (daryeelka carruurta, daryeelka carruurta Hindida, sharci fulinta, caafimaadka, waxbarashada, dhaqaalaha, sharciga, cuntada, caafimaadka maskaxda, hoyga, iwm.)
- D2.** La shaqeeya waalidka/daryeelaha si ay u fahmaan, u akhriyaan, oo u helaan macluumaadka loo baahan yahay si go'aan looga gaadho.
- D3.** Bixiya macluumaad sax ah oo ka hadla sida loo isticmaalo macluumaadka la bixiyay.
- D4.** Qiimeeyaa xaalada qoyska ee hadda oo waxay abuurtaa qorshe wax looga qabanayo oo loogu doodo agabka iyo taageerada.
- D5.** Ku dhaqmaa asturnaanta iyo xasaasiyada arimaha gudbinta.
- D6.** La shaqeeya qoyska si ay u sameeyaan tixraacyo ku saabsan caqabadaha luqadda iyo dhaqanka oo ay raadiyaan beddelaadyo hal abuur leh iyadoo aysan jirin ilo ku habboon.
- D7.** La shaqeeyaan waalidka/daryeelaha si ay u helaan ikhtiyaarrada ugu fiican ee ilaha bulshada dhexdeeda.
- D8.** Raadiya micnaha iyo muhiimada uu gudbintu u leedahay waalidka/daryeelaha oo uu tixgelinaya sida xaaladaheena hore u saameyn karto kalsoonida ama raaxada gudbinta.

8. AAGGA XIRFADAHA: ILAHA IYO TAAGEERADA BULSHADA

OGOW

- K7.** Waxa uu aqoonsadaa saamaynta taageerada xadidan iyo agabka tageereed ee qoyska.
- K8.** Garanayaa xeeladaha la isticmaalo marka ilaha bulshada (hoyga, turjumaanada, iwm.) ama ilo dhaqaale oo ku filan ay maqan yihiin.

SAMEE

- D9.** Dejiyaa isfahamka hadafyada iyo ujeedada gudbinta iyo la-hawlgalayaasha waalidka/daryeelaha si loo sameeyo gudbinta.
- D10.** Raacdaa u soo gudbinta qoyska iyo wakaalada iyaga loo soo gudbiyay.
- D11.** Taageertaa waalidka/daryeel ee ku aadan aqoonsiga iyo horumarinta xidhiidhada shaqaynaya ee adeeg bixiyayaasha.
- D12.** La shaqeeya waalidka/daryeelaha si ay u qiimeeyaan oo ay u ogaadaan haddii u gudbinta adeegyada kale ay buuxinayso baahiyahooda iyo waxa ay filayaan.
- D13.** Ku xidhaa kuwa wax ka bedeli kara si looga gudbo caqabadaha iyaga oo metelaya qoyska.
- D14.** Taageera iskudubaridka adeegyada ay bixiyaan wakaaladaha badan ee u adeegaya qoyska.
- D15.** Si firfircoon u raadiya oo macluumaadka ula wadaaga xubnaha kooxda booqashada guriga ee la xidhiidha tixraacyada bulshada iyo waaya-aragnimada qoysaska.
- D16.** Taageero ka hela Kormeeraha ama hagayaasha si ay u taageeraan helitaanka tixraacyada habboon, ee waxtarka leh.
- D17.** Ka war haya isbeddeladda la xidhiidha adeegyada dadwaynaha ee saameeya helitaanka iyo u-qalmitaanka adeegyada ee qoysaska.

MAHADNAQA

Booqdayaasha Guriga, Kormeerayaasha, iyo Hogaamiyayaasha Bulshada

Waad ku mahadsantiihin intiina ka badan 350 Booqdeyaal Guri oo firfircoon, Kormeerayaal, iyo hoggaamiyayaasha barnaamijka ku salaysan bulshada kuwaas oo ku wakhtigooda iyo khibraddooda ku bixiyay horumarinta Xirfadaha Kormeeraha Guriga ee Gobolka Washington.

Qoridda Xubnaha Kooxda Shaqada

Adrian Lopez Romero
Alex Patricelli
Alma A. Ludewig
Cinthia Gutierrez Cortes
Dianne Treviño, RN BSN
Gaby Rosario
Kristi Jewell
Kristine Langley, MS
Marcella Taylor
Maggie Healy
Rebecca Sprague
Rose McKenney
Trissa Schiffner
Trish Dauer
Venita Lynn
Iyo kuwp kaloo badan

Kooxda Ururka Kartida Muhiimka ah Start Early Washington

Anna Contreras, Start Early Washington
Cassie Morley, Start Early Washington
Janelle Weldin-Frisch, Prairie Learning Options, LLC
Kelly Woodlock, Start Early
Liv Woodstrom, Start Early Washington

Guddiga La-talinta Xirfadda Muhiimka ah ee Gobolka Washington

Adrian Lopez Romero, King County Best Starts for Kids
Carol Pike, Eastern Washington University
Courtney Jiles, Department of Children, Youth & Families
Haydeé Lavariega, United Way of King County
Karen Howell Clark, United Way of King County
Katie Hess, Seven Directions Tribal Public Health Institute
Kimberly (Kiki) Fabian, Health Care Authority
Kristi Armstrong, Washington Association Alliance for Infant Mental Health
Laura Alfani, Department of Children, Youth & Families
Melanie Maltry, King County Best Starts for Kids
Monica Liang-Aguirre, City of Seattle
Nina Evers, Department of Children, Youth & Families
Pamela Williams, Start Early Washington
Samantha Masters, Children's Home Society
Sonja Griffin, City of Seattle

La howgalayaasha Maalgelinta

Waad mahadsantahay maalgeliyaha koowaad ee shaqadan, [Washington Department of Children, Youth & Families](#), iyada oo loo maraako Akoonka Adeegyada Booqashada Guriga, oo ay ku jiraan maalgelinta gobolka iyo tan federaalka Maalgelinta dawladda federaalka ee mashruuca waxa loo soo mariyey deeqda barnaamijka Maternal, Infant and Early Childhood Home Visiting (MIECHV) ee lga soo qaaday Health Resources and Services Administration (HRSA) ee U.S. Department of Health and Human Services (HHS). \$37,300 (29%) oo ka mid ah mashruucan waxaa lagu maalgeliyay lacagta dowladda federaalka, halka \$7,189 (6%) kharashaadka lagu maalgeliyay haayadaha aan dowliga ahayn ee Perigee Fund. Macluamadka u qoray qoraaga ma matalayaan aragtida rasmiga ah ee HRSA, HHS ama midda Dawlada Maraykanka.

TIXRAACYADA

Anti-Racism Resources | Office of Diversity, Equity and Inclusion. (n.d.). Office of the Provost at Northeastern University. La soo xigtay 18, 2022, oo waxaa laga soo xigtay <https://provost.northeast.edu/odei/resources/anti-racism-resources/>

Brown, B. (n.d.) Relationship-Based Professional Development Standards. Department of Children Youth and Families (DCYF). La soo xigtay Oktoobar 18, 2022, oo waxaa laga soo xigtay <https://www.dcyf.wa.gov/sites/default/files/pdf/RBPDstandards.pdf>

Carroll, A. (n.d.). LIBERATORY DESIGN. Squarespace. La soo xigtay Oktoobar 18, 2022, oo waxaa laga soo xigtay https://static1.square-space.com/static/60380011d63f16013f7cc4c2/t/60b698f388fe142f91f6b345/1622579446226/Liberatory+Design+Deck_June_2021.pdf

Equity Definition. (n.d.). National Association of Colleges and Employers (NACE). La soo xigtay Oktoobar 18, 2022, oo waxaa laga soo xigtay <https://www.nacweb.org/about-us/equity-definition/>

Five Ways to Strengthen the Home Visiting Workforce Using Core Competencies. (2019, Oktoobar 9). National Home Visiting Resource Center. La soo xigtay Oktoobar 18, 2022, oo waxaa laga soo xigtay <https://nhvrc.org/five-ways-use-core-competencies/>

Heffron, M.C. & Murch, T. (2010). Reflective Supervision and Leadership in infant and early childhood programs. Washington D.C: ZERO TO THREE <https://www.zerotothree.org/resource/reflective-supervision-essentials/>

Institute for the Advancement of Family Support Professionals. (n.d.). Institute for the Advancement of Family Support Professionals La soo xigtay Oktoobar 18, 2022, oo waxaa laga soo xigtay <https://institutefsp.org/compasses/4>

Mohatt, N. V., Thompson, A. B., Thai, N. D., & Tebes, J. K. (2014). Historical trauma as public narrative: a conceptual review of how history impacts present-day health. Social science & medicine (1982), 106, 128–136. <https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2014.01.043>

News. (n.d.). National Home Visiting Network. La soo xigtay Oktoobar 18, 2022, oo waxaa laga soo xigtay <https://www.hvnetwork.org/racial-equity>

SAMHSA's Concept of Trauma and Guidance for a Trauma-Informed Approach. (n.d.). National Center on Substance Abuse and Child Welfare (NCSACW). La soo xigtay Oktoobar 18, 2022, oo waxaa laga soo xigtay <https://store.samhsa.gov/sites/default/files/d7/priv/sma14-4884.pdf>